

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzlukların yapılan değerlendirmeler sonucunda söz konusu ürünlerle ilgili durumun Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RAFSS) üzerinden ilan edildiği bilinmektedir.

Türkiye'den çeşitli Avrupa ülkelerine gönderilen birçok tarım ürünü hakkında RAFSS üzerinden bildirim alınması ve bildirim alınan ürün sayısının sürekli arttığı basına da yansıyan haberlerden anlaşılmaktadır.

2025 yılının ilk üç gününde RAFSS tarafından 4 ürünle ilgili alarm verildiği basında haber olmuştur. Listedeki ürünlerden birinin kuru incir olduğu ve 2 Ocak'ta Türkiye'den Fransa'ya giden kuru incirlerde zehirli ve kanserojen bir madde olan aflatoksin çıktığı belirtilmektedir. Yine 3 Ocak'ta Türkiye'den Danimarka'ya giden üzüm yapraklarında Ditiyokarbamatlar - pestisit kalıntıları tespit edildiği ve Danimarka'nın 'ciddi' uyarısıyla ürünlere el konulduğu bildirilmiştir. Ayrıca Türkiye'den Danimarka'ya giden kabuklu susam tohumlarında da Salmonella - patojen mikroorganizmalar tespit edildiği ve Danimarka tarafından 'ciddi uyarısıyla iade edildiğini kamuoyuna yansımıştır.

Bu ve benzeri nedenlerle iade edilen ürünlerin iç pazarda tüketilmek üzere piyasaya sürülme olasılığı tüm yurttaşlarda büyük kaygılara yol açmaktadır. Bu konuda tarafınızca yanıtlanmak üzere daha önce vermiş bulunduğum soru önergesinde belirtilen sorulara bakanlığınızca açık ve net yanıtlar verilmemiş olması yurttaşların bu kaygılarının yersiz olmadığını kanıtı haline gelmiştir.

Bu durum Türkiye'nin gıda güvenliği karnesindeki zayıflığı gözler önüne sermekte ve ortaya çıkan sonuçlar halk sağlığı için büyük tehlike oluşturmaktadır.

Tüm bu sorunların çözümünde Tarım ve Orman Bakanlığına büyük görevler düştüğü, soruna çözüm üretme konusunda bakanlığınızın birinci derecede sorumlu olduğu da ir gerçektir.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılı içinde RAFSS üzerinden toplam kaç kez ve kaç tarım ürünü hakkında bildirim alınmıştır?
2. 2024 yılı içinde AB dışında kalan ve tarım ürünü ihracatı yapılan hangi ülkelere pestisit, kimyasal, patojen vb. kalıntılar nedeniyle tarım ürünü iadesi yapılmıştır.
3. 2024 yılında RAFSS üzerinden alınan bildirimlere konu olan tarım ürünleri hangileridir ve bildirim gerekçeleri nelerdir?

4. 2024 yılı içinde RAFSS üzerinden bildirim alınan tarım ürünlerinin tamamının ilk yetiştiricisi tespit edilmiş midir? Edilmişse bu üreticiler için nasıl bir işlem yapılmıştır?
5. 2024 yılı içinde RAFSS üzerinden bildirim alınan ürünlerin üreticilerine dönük bakanlığınızca herhangi bir eğitim çalışması yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu eğitimlerin il ve ürün bazında sayısı ne kadardır?
6. Tarım ürünlerinin yetiştirilmesi sırasında, iç ve dış piyasaya sunulmasından önce halk sağlığına zararlı olabilecek pestisit kalıntıları ve patojenler açısından bakanlığınızın bir denetim mekanizması var mıdır? Varsa bu denetim mekanizması nasıl işlemektedir?
7. Pestisit, patojen, kimyasal kalıntı vb. nedenlerle Türkiye'ye iade edilen tarım ürünlerinin akıbeti nedir? Bu ürünler imha mı edilmektedir? İmha edilmekte ise bunun kayıtları tutulmakta mıdır?
8. RAFSS üzerinden bildirimde bulunularak veya AB dışındaki ülkelerden benzer nedenlerle iade edilen tarım ürünleri iç pazarda tüketilmek üzere piyasaya sürülmekte midir?